

Daxili Qoşunların üzərinə çox böyük vəzifələr düşür və bunlar uğurla yerinə yetirilir.

İlham ƏLİYEV

ƏS GƏR

№ 19 (437)

**15 oktyabr
2014-cü il**

**Qəzet 1992-ci il
dekabrın 16-dan
nəşr olunur.**

Azərbaycan Respublikası DİN Daxili Qoşunlarının HƏRBİ VƏTƏNPƏRVƏRLİK qəzeti

“2014-cü İLİ UĞURLA BAŞA VURACAĞIYQ”

Oktyabrın 8-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2014-cü ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclası keçirilib. Dövlətimizin başçısı iclası giriş nitqi ilə açdı.

Prezident İlham Əliyevin giriş nitqindən

- Üçüncü rübdə ölkəmizin inamlı inkişafı istiqamətində önəmli addımlar atılmışdır. Ümumiyyətlə, ilin əvvəlindən bu günə qədər Azərbaycan iqtisadiyyatı uğurla inkişaf etmişdir.

Avropada iqtisadi maliyyə böhranı davam edir, ancaq Azərbaycanda hər il iqtisadi inkişaf müşahidə olunur və bu ilin doqquz ayında ümumi daxili məhsul 2,5 faiz artmışdır. Dünyada mövcud olan vəziyyəti nəzərə alsaq, deyə bilərik ki, bu, çox müsbət göstəricidir. Ən önəmlisi ondan ibarətdir ki, - bunu biz hər dəfə məmnuniyyətlə qeyd edirik, - qeyri-neft sektorumuz 6 faiz artmışdır. Qeyri-neft sektorunun artması, əlbəttə ki, bizim siyasətimizin nəticəsidir. Çünki bizim üçün əsas məsələ qeyri-neft sektorunun inkişafıdır.

Qeyri-neft sənayesi 6 faiz səviyyəsində artmışdır. Bu da çox müsbət göstəricidir. İnflyasiya çox aşağı səviyyədədir - cəmi 1,5 faiz. Əhalinin pul gəlirləri isə 5,4 faiz artmışdır. Beləliklə, hər il olduğu kimi, əhalinin gəlirləri inflyasiyanı üstələyir və beləliklə bu, bilavasitə insanların yaşayış səviyyəsinə müsbət təsir göstərir.

İnvestisiyalar böyük həcmdə qoyulur. İlin əvvəlindən 19 milyard dollar sərmayə qoyulmuşdur. Onlardan 11 milyardı daxili sərmayədir.

Bizim kifayət qədər valyuta ehtiyatlarımız var. İlin əvvəlindən maliyyə resurslarımız 3 milyard 600 milyon dollar artıb. Bütövlükdə bizim 53 milyard dollardan çox valyuta ehtiyatlarımız var ki, bu da dünya miqyasında çox böyük göstəricidir. Adambaşına düşən valyuta ehtiyatlarımız isə hesab edərdim ki, dünya miqyasında ən yüksək səviyyədədir.

Bir sözlə, ölkəmizin hərtərəfli inkişafı imkan verir ki, biz gələcək planlarımızı da müəyyən edək. Bu planlar ictimaiyyət üçün aydındır, bəllidir. Azərbaycanın gələcək inkişafı ilə bağlı düşünülmüş proqramı, konsepsiyası - "2020 konsepsiyası" var və əlbəttə ki, bu layihələrin, infrastruktur layihələrinin icrası imkan verəcək ki, dinamik inkişaf davam etsin.

Əfsuslar olsun ki, bu il də Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində heç bir irəliləyiş olmamışdır. Bunun başlıca səbəbi Ermənistan tərəfinin qeyri-konstruktiv, qeyri-səmimi davranışdır. Ermənistan çalır ki, maksimum dərəcədə bu məsələni uzatsın və status-kvo dəyişməz olaraq qalsın.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyü dünya birliyi tərəfindən tanınır və Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi yalnız Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Bunun başqa yolu yoxdur. Bu münaqişənin həlli üçün BMT Təhlükəsizlik Şurası 4 qətnamə qəbul etmişdir. Bunlar məsələnin həlli üçün əsas sənədlərdir. Digər beynəlxalq təşkilatlar da müvafiq qərar və qətnamələr qəbul etmişlər. Yəni hüquqi cəhətdən bizim mövqeyimiz kifayət qədər möhkəmdir.

İqtisadi cəhətdən əlbəttə ki, Ermənistanı Azərbaycanla müqayisə etmək mümkün deyil. Azərbaycan zəngin-

lən, güclənən müstəqil bir dövlətdir. Əlbəttə ki, güclər nisbəti bizim xeyrimizə dəyişir, dəyişəcək. Bizim aramızdakı uçurum daha da dərinləşəcək. Ermənistanın uğurlu inkişafı üçün heç bir amil yoxdur. Çünki ölkə tənzüülə uğrayıbdir.

Biz isə inkişaf edirik. Həm iqtisadi cəhətdən, həm siyasi cəhətdən bizim kifayət qədər imkanlarımız var. Ordu quruculuğu Azərbaycanda uğurla gedir və gedəcəkdir. Üçüncü rübdə təmas xəttində Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatına da bizim hərbiçilərimiz layiqli cavab vermişlər. Onlarla işğalçı məhv edilmişdir. Onlara böyük sarsıdıcı zərbə vurulmuşdur. Sadəcə olaraq onlar çalışırdılar ki, Soçi görüşü ərəfəsində özləri üçün daha da əlverişli mövqə əldə etsinlər. Ancaq onların söyləri iflasa uğradı və nəticə etibarilə erməni əsgərləri məhv edildi. Bunun da əsas günahkarı Ermənistanın kriminal rejimidir.

Bir də demək istəyirəm ki, bizim prinsiplial mövqeyimizə heç bir qüvvə təsir edə bilməz. Biz öz ərazi bütöv-

dalğasına təkən verəcəkdir. Bir sözlə, bir də demək istəyirəm ki, Azərbaycan ictimaiyyəti də bilsin, biz öz prinsiplial mövqeyimizdən geri çəkilməyəcəyik. Çalışırıq, çalışacağıq ki, məsələ öz həllini tapsın və tapacaqdır.

Keçən rübdə ölkəmiz üçün tarixi hadisə baş vermişdir. "Cənub" qaz dəhlizinin təməli qoyulmuşdur. Böyük,

Prezident İlham Əliyevin yekun nitqindən

- İlin sonunadək nəzərdə tutulmuş bütün məsələlər axıra qədər həllini tapmalıdır. Bütçədə kifayət qədər vəsait vardır. İnfrastruktur layihələri başa çatdırılmalıdır. Bir sözlə, 2014-cü ildə də biz qarşımıza qoyduğumuz bütün məsələləri həll etməliyik və edəcəyik.

Gələn ilin bütçəsi demək olar ki, hazırdır. İndi müzakirələr aparılır. Milli Məclisə təqdim ediləcəkdir. Əsas prioritetlər bəllidir. Biz bu barədə dəfələrlə öz fikirlərimizi bildirmişik. Sosial layihələr tam icra edilməlidir. Əlbəttə ki, ölkəmizin inkişafını təmin edən böyük infrastruktur layihələri, o cümlədən sosial infrastruktur layihələri nəzərdə tutulur. Məktəblərin tikintisi. Son illər ərzində 3 minə yaxın məktəb binası tikilib istifadəyə verilib.

Gələn ilin bütçəsində əlbəttə ki, hərbi xərclərə xüsusi diqqət göstərilməlidir. Mən dəfələrlə demişəm ki, biz müharibə şəraitində yaşayırdıq, müharibə bitməyib, davam edir. Sadəcə olaraq, atəşkəs rejimi yaradılmışdır. Ona görə yeni müasir silahların, yüksək dəqiqliyə malik olan silahların alınması məsələləri öz həllini tapır və tapmalıdır. Son illərdə biz bu sahədə böyük nailiyyətlərə çatmışıq. Bizim hərbi təlimlərimizdə və hərbi paradlarda nümayiş etdirilən texnika ən yüksək

lüyümüzü bərpa edəcəyik. Siyasi, diplomatik, iqtisadi, hərbi amillər burada əsas rol oynayır. Mən dəfələrlə demişəm, bir də demək istəyirəm ki, demografik amil də az rol oynamır. Ermənistanın rəsmi statistikasına görə, təkcə bu ilin doqquz ayında ölkə əhalisi 80 min nəfər azalıbdır. Yeni 80 min erməni vətəndaşı ölkədən gedib və qayıtmayıb. Bu meyil ilin sonuna qədər davam edəcək və beləliklə, Ermənistanda 100 mindən artıq əhali azalacaqdır. Azərbaycan əhalisi isə artır və artacaq. Bu da öz növbəsində gələcəkdə münaqişənin həlli üçün və ümumiyyətlə, regional mənərə üçün əsas rol oynayacaq. Ermənistan vətəndaşlarının kütləvi şəkildə ölkədən getməsinin bir neçə səbəbi var: korrupsiya, diktatura rejimi, biznes imkanlarının məhdud olması, işsizlik, yoxsulluq. Əlbəttə ki, təmas xəttində son hadisələrdən sonra bu kütləvi köç daha da geniş vüsət almışdır. Əgər Ermənistan bir daha təxribata əl atsa, yenə də layiqli cavab alacaq və görəcək ki, bu təxribat yeni köç

təntənəli mərasim keçirilmişdir. Bu layihənin icra edilməsi əlbəttə ki, tarixi hadisədir. Heç kəs üçün sirr deyil ki, burada əsas rol Azərbaycan oynayıbdır. Bu, bizim təşəbbüsümüz, bizim resurslarımız idi. Biz qonşu ölkələrlə, tərəfdaşlarla birgə bu layihəni icra edəcəyik. Əminəm ki, yaxın gələcəkdə "Cənub" qaz dəhlizi tikiləcək, istifadəyə veriləcək və ölkəmizin bundan sonra onilliklər ərzində inamlı inkişafını təmin edəcək. Bizim siyasi çəkimiz artacaq, iqtisadi sahədə yeni imkanlar yaranaacaq. Kəmərin tikintisi zamanı minlərlə, on minlərlə Azərbaycan vətəndaşı işlə təmin ediləcək, yüzlərlə Azərbaycan şirkəti podratçı kimi iştirak edəcək. Yeni bu, ölkəmizə böyük gəlir və siyasi dividend gətirən bir layihədir, tarixi layihədir. Biz fəxr edirik ki, Azərbaycan bu tarixi layihənin icraçısıdır, lider dövlətdir. Bu hadisə doğrudan da tərixlə qalacaq. Keçən əsrin sonlarında "Əsrin kontraktı" imzalanmışdı. O, XX əsrin kontraktı idi. Bu layihə isə XXI əsrin layihəsidir. Əminəm ki, biz bu layihəni də uğurla icra edəcəyik.

standartlara cavab verir. Texniki təchizat baxımından Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır və biz bu prosesi davam etdirməliyik. Müvafiq göstərişlər verilib. Müqavilələrin bəziləri bağlanmış və yenə də bağlanacaq. Biz hərbi-texniki təchizatı yüksək səviyyədə təşkil etməliyik.

Bununla bərabər, Azərbaycanda hərbi istehsal inkişaf edir. Bu ilin keçən rübündə ilk dəfə olaraq Azərbaycanda böyük beynəlxalq hərbi sərgi keçirilmişdir. Bu da son illərdə Azərbaycanda bu sahədə görülən işlərin nəticəsidir. Bu sərgiyə böyük maraq göstərilmişdir. Həm Azərbaycan öz hərbi məhsullarını təqdim etmişdir, həm də ki, dünyanın bu sahədə aparıcı ölkələri öz müasir silah və texnikalarını nümayiş etdirmişlər. Demək istəyirəm ki, dövlət bütçəmizdə, əlbəttə, yerli hərbi istehsal diqqət göstərilməlidir.

Əminəm ki, gələn il inflyasiyanın səviyyəsi birqəmlilə olacaq, aşağı səviyyədə olacaq. Bu, imkan verəcək ki, insanların rifah halı daim artsın. Çünki inflyasiyanın qalxması və manatın

məzənnəsinin düşməsi, əlbəttə, insanların həyatına mənfi təsir göstərə bilər. Ona görə həm manatın məzənnəsi sabitdir, həm də inflyasiya çox aşağı səviyyədədir. Bu amillər bilavasitə insanların yaşayış səviyyəsinə müsbət təsir göstərir.

Bu il "Sənaye ili"dir və əlbəttə ki, sənaye istehsalının inkişafına xüsusi diqqət yetirilmişdir. Bir çox zavodlar, fabriklər, istehsalat sahələri açılmışdır. Mən əvvəlki müşavirələrdə də qeyd etmişdim ki, biz ərzaq təhlükəsizliyini təmin etməliyik. Özümüzü əsas ərzaq məhsulları ilə tam şəkildə təmin etməliyik. İndi biz eyni yanaşmanı inşaat materiallarına da tətbiq etməliyik. Hesab edərdim ki, bu sahədə çox gözəl inkişaf var.

Keçən ay Ələtdə Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının birinci mərhələsinin birinci hissəsi - Bərə terminalı istifadəyə verilmişdir. Əminəm ki, ticarət limanı yaxın iki il ərzində tam şəkildə istifadəyə veriləcək. Beləliklə, Xəzər dənizində ən böyük beynəlxalq ticarət limanı yaradılacaq. Onun illik yükəşirəmə imkanı 25 milyon ton yük və bir milyon konteynerdir. Bu, Xəzərdə ən böyük liman olacaqdır və Xəzərdə yük daşımalarının həcmi artırılmasına gözələnir. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsi başa çatır. Liman hazırdır. Gəmiqayıma zavodu keçən ilin sentyabr ayında istifadəyə verilmişdir.

Hava nəqliyyatı inkişaf edir. Yeni təyyarələr alınır və keçən rübdə bir önəmli hadisə də baş vermişdir. İlk dəfə olaraq "Azərbaycan Hava Yolları - AZAL" Nyu-Yorka birbaşa uçuşları təşkil etmişdir. Bu, böyük nailiyyətdir. Bu, bir keyfiyyət nişanıdır. Çünki Amerika şəhərlərinə uçuşları təşkil etmək üçün icazə almaq prosesi kifayət qədər mürəkkəbdir. Çox böyük standartlar tələb edilir. Hazırda Bakı-Nyu-York reysi artıq həyata keçirilib. Bu da böyük nailiyyətdir.

Çıxışımın sonunda birinci Avropa Oyunlarına hazırlıqla bağlı bir-iki kəlmə demək istəyirəm. İşlər qrafik üzrə gedir. Bütün idman obyektləri təmir olunur, tikilir. Əlbəttə ki, burada nəqliyyat məsələlərinə çox böyük diqqət göstərilir. Bu işlər də uğurla gedir. Təhlükəsizlik məsələləri diqqət mərkəzindədir. Biz birinci Avropa Oyunlarını Yay Olimpiya Oyunları səviyyəsində keçirəcəyik. Əminəm ki, belə də olacaq.

Baxın, Bakıda nə qədər böyük, mötəbər idman yarışları, forumlar, Humanitar Forum, Sivilizasiyalararası Dialoq Forumu keçirilir. İndi Ümumdünya Gənclər Forumu keçiriləcəkdir. Davos Dünya İqtisadi Forumu Bakıda keçirilmişdir, yenə də keçiriləcəkdir. Yəni, Bakıda iqtisadi, humanitar, idman, siyasi forumlar keçirilir. Bu, təsadüfi deyil. Bu, ölkəmizin inamlı inkişafının təzahürüdür.

Gələn il birinci Avropa Oyunları, 2016-cı ildə Dünya Şahmat Olimpiadası Bakıda keçiriləcək. 2016-cı ildə "Formula-1" yarışları keçiriləcəkdir. Bu da dünya miqyasında, hətta futbol üzrə dünya çempionatından daha böyük maraqa doğuran bir yarışdır. Bu da Bakıda keçiriləcək. 2017-ci ildə İslam Həmrəylik Oyunları keçiriləcəkdir. 2020-ci ildə futbol üzrə Avropa çempionatı keçiriləcəkdir - həm qrup, həm də dördüncü final yarışları. Cəmi dörd şəhərdə dördüncü final yarışları keçiriləcək - Bakı, Roma, Münxen, Sankt-Peterburq. Budur, Bakının səviyyəsi və budur, bizim gördüyümüz işlərin nəticəsi.

Əminəm ki, ilin sonuna qədər bütün vəzifələr uğurla icra ediləcək. 2014-cü il uğurla başa vuracağıq, 2015-ci il də uğurla başlayacağıq. Sağ olun.

18 OKTYABR - MÜSTƏQİLLİK GÜNÜ!

Tarix dəfələrlə sübut edib ki, müstəqilliyi qoruyub saxlamaq onu qazanmaqdan qat-qat çətindir. Gərək sınaqlara hazır olasan, hər bir əziyyətə və çətinliyə dözməyi bacarasan. Tələ elə gətirdi ki, Azərbaycan bir əsrdə iki dəfə müstəqillik əldə etmək, özü nün suveren dövlətini yaratmaq imkanı qazandı. Təəssüf ki, birinci imkan xarici müdaxilə, daxili çəkişmələr və beynəlxalq təminatın olmaması səbəblərindən itirildi. 1918-ci ildə qurulmuş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti cəmi 23 ay yaşadı. İkinci tarixi imkan isə 70 ildən sonra yarandı. Sovet imperiyasının dağılması Azərbaycan xalqına öz milli müstəqilliyini bərpa etmək imkanı verdi.

1991-ci il oktyabrın 18-də Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sessiyasında "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyası" qəbul olundu. Bu mühüm tarixi sənədlə xalqımız uzun illərdən bəri həsrətində olduğu azadlığına qovuşdu.

1991-ci il... Azadlığın yaxınlaşdığını duyan xalq öz əzəli və əbədi arzusuna qovuşmaq, həmin tarixi anı tezləşdirmək üçün hər şeyə hazır idi. Bu xalq artıq milli-azadlıq hərəkatında bərkimiş, Yanvar qırğını görmüşdü. İmperiyanın tankları da artıq azadlığa gedən yolum qarşısını kəsməyə qadirdir deyildi. Özünün istiqbal mübarizəsində neçə-neçə şəhid və qurbanlar vermiş Azərbaycan addım-addım, inadla müstəqilliyə doğru gedirdi. 1991-ci ilin bir payız günü uzun-uzadı qızğın müzakirələrdən sonra "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyası" qəbul olundu. Bununla da Azərbaycanın tarixində yeni dövrün başlanğıcı qoyuldu.

Bir tərəfdən imperiyanın dağılmağa başlaması, digər tərəfdən xalqın istəyində olan təzyiqli respublikanın hakimiyyətə gəlməsi, nevr etmək məcburiyyətində qoymuşdu. Yuxarıda da belə hesab edirdilər ki, bu sənədin qəbul edilməsi xalqı sakitləşdirəcək, hakimiyyətin ömrünü uzatmağa imkan verəcəkdir.

Ona görə də təsadüfi deyildi ki, "Konstitusiyası" ilkin mərhələdə yalnız quru kağız olaraq qalır, Azərbaycan yenə də Moskvadan idarə edilir, rejim Kremlin dediyi ilə oturub-dururdu.

Lakin indi bunlar arxada qalmışdır. Azərbaycan Respublikasında 1991-ci il dekabrın 29-da ümumxalq səsverməsi keçirildi.

Referendum bülletenində bir söz yazılmışdı: "Siz "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin qəbul etdiyi Konstitusiyası"na tərəfdarsınız mı?" Səsvermə hüququ olanların 95%-dən çoxu referendumda iştirak etdi. Azərbaycan xalqı yekdilliklə respublikanın dövlət müstəqilliyinə tərəfdar çıxdı.

Müstəqilliyi elan edilmiş Azərbaycan Respublikası çox mürəkkəb tarixi şəraitdə fəaliyyət göstərməyə başladı. Onun müstəqilliyini dünya dövlətləri tanıdı. Azərbaycan Respublikasını ilk olaraq 1991-ci il noyabrın 9-da Türkiyə Cümhuriyyəti, sonra Rumıniya (11 dekabr 1991), Pakistan (13 dekabr 1991), İsveç (23 dekabr 1991), İran (25 dekabr 1991), ABŞ (23 yanvar 1992), Rusiya (10 aprel 1992) və digər dövlətlər tanıdı.

Azərbaycanın BMT-yə üzv qəbul olunması ilə (2 mart 1992) onun beynəlxalq aləmdə de-fakto tanınmasına başlandı.

Müstəqilliyini qazandıqdan iki il sonra xalqımız yenidən onu itirmək təhlükəsi ilə üzləşdi. Bir tərəfdən Ermənistan silahlı qüvvələrinin təcavüzü nəticəsində geniş miqyas almış Qarabağ müharibəsi, digər tərəfdən dövlət rəhbərliyində olan səbatsız, səriştəsiz adamların yeritdikləri səhv siyasət və daxildə gedən siyasi çəkişmələr, separatçılıq hərəkatı müstəqilliyin bəşiyində boğulması təhlükəsini reallaşdırırdı. Lakin böyük siyasi təcrübəyə malik olan Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı ilə bu təhlükə sovuşdu.

İndi müstəqilliyimizin siyasi və iqtisadi sütunları getdikcə möhkəmlənir. Xalqın öz dövlətçiliyi sarıdan heç bir narahaatçılığı yoxdur. Müstəqilliyin taleyini müəyyənləşdirən əsas amillər qorunub saxlanılır, inkişaf etdirilir. Dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsinə, iqtisadiyyatın inkişafına, milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanılmasına eyni dərəcədə diqqət yetirilir.

Azərbaycan bu gün həm siyasi, həm də iqtisadi cəhətdən dünyanın güdrətli dövlətlərindən birinə çevrilib. İqtisadi artım tempinə görə ölkəmiz neinki regionda, həm də dünyada lider mövqeyə çatıb.

"Əsgər"

Ölkə prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin Sərəncamına əsasən, oktyabr ayının 1-dən etibarən 1996-cı ildə doğulmuş və çağırış gününədək (həmin gün də daxil olmaqla) 18 yaş tamam olmuş Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarının müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılması prosesinə başlanılmışdır. Sərəncamdan irəli gələn tələblərə uyğun olaraq, Daxili Qoşunlarda gənc çağırışçıların qəbulu həyata keçirilməkdədir.

GƏNC ƏSGƏRLƏRİN QƏBULU DAVAM EDİR

Qəbul prosesi Daxili Qoşunlar Komandanlığının nəzarəti altında həyata keçirilməkdədir

Qoşunlarda xidmətə yeni qəbul edilmiş gənclərin hərbi xidmətə təcridcən uyğunlaşdırılmasını, hərbi nizamnamələrin müddəaları ilə tanış olmalarını, eləcə də mənəvi-psixoloji durumun yüksək səviyyədə saxlanmasını təmin etmək üçün müvafiq tədbirlər planı təsdiq olunub və yeni tədris proqramı hazırlanmışdır.

Çağırışçıları qəbul edən 25031 sayılı hərbi hissənin komandiri polkovnik Salamat Cəfərov bildirdi ki, gənc əsgərlərin qəbulu prosesi birbaşa olaraq Daxili Qoşunlar Komandanlığının ciddi nəzarəti altındadır. Qəbul edilən gənclər ilkin olaraq genişləndirilmiş tibbi müayinədən keçirilir. Bu müayinələr Daxili Qoşunların hospitalının ixtisaslı həkimləri tərəfindən aparılır. Müəyyən edilmiş tələblərə cavab verən çağırışçılar hərbi ləvazimatlarla tam təchiz olunaraq, ilkin hazırlıq məşğələlərinə başlanılır.

Qısa müddət ərzində xeyli işlərin görüldüyünü diqqətə çatdıran hərbi hissə komandirinin təbiyyəti işləri üzrə müavini mayor R.Məmmədov bildirdi ki, gənc əsgərlərin 45 günlük təlim dövründə bütün tədbirlər plana uyğun olaraq həyata keçirilir. Gənc çağırışçıların qəbulu ilə əlaqədar olaraq, qəbul məntəqəsi təbliğat-təşviqat vəsaitləri ilə təchiz olunmuş, divar qəzetləri, şəxsi işlər və yaddaş kitabçaları hazırlanmış, asudə vaxtın səmərəli təşkili üçün mədəni-maarif əmlaklarının vəziyyəti yoxlanılmış, çatışmazlıqlar aradan qaldırılmışdır.

Təsdiq olunmuş plana uyğun olaraq, şənbə-bazar günləri bir sıra tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Bu müddət ərzində gənc əsgərlərin

Daxili Qoşunların veteranları ilə görüşləri, qoşunların tarixini əks etdirən muzeyə gəzintiləri təşkil ediləcək. İstər veteranlarla görüşlərdə, istərsə də muzeydə onlara Daxili Qoşunların tarixi, döyüş yolu, qəhrəmanlıq nümunələri, həmçinin Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı, Respublika Prezidenti cənab İlham Əliyevin Daxili Qoşunlara göstərdiyi diqqət və qayğı barədə ətraflı məlumatlar verəcəkdir. Bir qayda olaraq, gənc əsgərlərlə mütəmadi olaraq tərbiyəvi mövzularda söhbətlər aparılır, hərbi xidmətin üstünlükləri izah edilir, dövlət və dövlətçiliyə sadiqlik, Vətənə məhəbbət kimi ən müqəddəs hisslər aşılanılır.

Əsgərlər hərbi xidmətə qəbul olunduqları ilk gündən başlayaraq onlarla fərdi söhbətlər aparılır, xüsusi diqqət tələb edən çağırışçılar nəzarətə götürülür və ruh yüksəkliyi yaratmaq üçün onlara xüsusi qayğı ilə yanaşılır.

Təlim dövründə eyni zamanda ictimai-siyasi, sıra, fiziki və atəş hazırlığı məşğələlərinə xüsusi önəm verilir. Daxili Qoşunların təyinatı və vəzifələri, istifadə edilən silahların taktiki-texniki xüsusiyyətləri, nişanalma və təhlükəsizlik qaydaları, hərbi qulluqçular arasında qarşılıqlı münasibətləri özündə əks etdirən müvafiq nizamnamələrin müddəaları ilə bərabər, Qanunvericilik aktları da gənc əsgərlərə öyrədilir. Sonuncu həftədə isə praktiki atışlar yerinə yetirilir və hər bir əsgər fərdi qaydada qiymətləndirilir.

Bütün bunlar deməyə əsas verir ki, hərbi hissədə həyata keçirilən tədbirlər gənc əsgərlərin Vətənə layiqli əsl vətənpərvər hərbi qulluqçular kimi formalaşmasında mühüm rol oynayacaqdır.

gizir X.Tağıyeva

AZƏRBAYCAN DEMOKRATİK RESPUBLİKASI HAQQINDA BİLMƏDİYİMİZ FAKTLAR...

- 1918-ci ilin dekabr ayında təsis edilmiş Azərbaycan Demokratik Respublikasının Parlamenti ölkədə yaşayan bütün xalqlara təmsil olunmaq hüququ verən ilk qanunverici orqan olmaqla, tolerantlığın və demokratiyanın Şərqlə ilk nümunəsi olduğunu göstərib.

- Mustafa bəy Vəkilov 24 yaşında Azərbaycanın ən gənc daxili işlər naziri olub.

- Bakı Dövlət Universitetinin təsis olunması ideyası Fətəli xan Xoyskiyə məxsus olub.

- Dövlət idarəçiliyində maliyyə, səhiyyə, əmək naziri kimi rus, yəhudi mənşəli məmurlar fəaliyyət göstərirlər.

- Əlimərdan Bəy Topçubaşov XX əsr Fransa-Azərbaycan ədəbi və siyasi əlaqələrinin əsasını qoyan ilk şəxsiyyətlərdən biri olub.

- İranın Azərbaycanı tanıması məsələsində Xarici İşlər Nazirinin müavini və ölkəmizin İranda xüsusi nümayəndəsi olan Adil xan Ziyadxanın müstəsna rolu olub.

- Azərbaycanın xaricdəki ilk diplomatik nümayəndəliklərinin açılması (Tehran və İstanbul) məhz Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin dövrünə təsadüf edir.

- Azərbaycan Demokratik Respublikası azərbaycanlı gənclərin dövlət hesabına təhsil alması məsələsini dövlət siyasəti səviyyəsinə qaldırıb və 100 azərbaycanlı tələbəni xaricə təhsil almağa göndərib. Onlardan 20 nəfəri Azərbaycana qayıtmış və 18 nəfəri repressiyanın qurbanı olmuşdur.

- 11 Yanvar 1920-ci ildə Birinci Dünya Müharibəsində qalib gələn dövlətlərin Ali Şurası Azərbaycanı de-fakto müstəqil dövlət kimi qəbul etmək haqqında qərar qəbul edib.

"QARŞIYA QOYULMUŞ TAPŞIRIQLARI YERİNƏ YETİRMƏYƏ HƏR AN HAZIRIQ!"

Kapitan Rüşət Muradov 2013-cü ilin iyun ayından 12318 sayılı hərbi hissədə bölmə komandiri vəzifəsində xidmət edir. Tələbkərliliyi, nizam-intizamı və məsuliyyəti ilə bütün hərbi qulluqçulara örnəkdir.

O, 1984-cü ilin avqustun 26-da Hacıqabul rayonunda anadan olub. 2001-ci ildə F.Cəbrayılın adına 2 sayılı orta məktəbi bitirib. 2002-ci ilin oktyabr ayından Daxili Qoşunların 67987 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. Elə həmin vaxtdan etibarən öz çəvikiyliyi, savadı ilə komandirlərinin dərin hörmətini qazanıb. 2004-ci ildə xidmətini başa vuraraq Silahlı Qüvvələrə ehtiyata buraxılmasına baxmayaraq, Rüşətin Vətən sevgisi onu yenidən ordu sıralarına qaytarıb. 2005-ci ilin may ayından Qoşunların 12318 sayılı hərbi hissəsində xidmət etməyə başlayan R.Muradov ilk olaraq avtomobil xidmətində kargüzər vəzifəsinə təyin olunub. Daha sonra Qoşunların Orta İxtisas Hərbi Məktəbinə daxil olub. Burada 2 illik təhsilini başa vurduqdan sonra 17072 sayılı hərbi hissədə "leytenant" hərbi rütbəsində təqim komandiri vəzifəsində xidmətini davam etdirib.

Bu illər ərzində müxtəlif vəzifələrdə çalışıb, işinin öhdəsindən

layiqincə gələn kapitan R.Muradovun komandiri olduğu bölmə hərbi hissənin öncüllərindədir. O, daim şəxsi heyətin qayğısına qalır, bölmədə müxtəlif məşğələlərin keçirilməsində şəxsən iştirak edir.

Şəxsi heyətlə mütəmadi olaraq, müvafiq plana əsasən təlim məşğələləri keçirilir, silahların taktiki-texniki xüsusiyyətləri öyrədilir. Əsas diqqət isə fiziki hazırlıq məşğələ-

lərinə yetirilir. Bütövlükdə isə keçirilən məşğələlər şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji durumunun daim yüksək səviyyədə saxlanılmasında mühüm rol oynayır. Bunun nəticəsidir ki, bölmə qarşıya qoyulmuş tapşırıqların yerinə yetirilməsinə hər zaman hazırdır.

Əsgər Amil Əhmədov 1995-ci il mart ayının 6-da Şəki rayonunun Sucma kəndində anadan olub. Orta məktəbi 2010-cu ildə doğulub boya-

başa çatdığı kənddə bitirib. 2013-cü ilin aprel ayından Qoşunların 12318 sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmətdədir. Xidmətdə müsbət xarakterizə olunur.

Komendant bölüyünün əsgəri A.Əhmədov olduqca məsuliyyətli bir vəzifəni yerinə yetirir. Onun əsas vəzifəsi qarovul nəfəri olaraq döyüş bayrağını mühafizə və müdafiə etməkdən ibarətdir. Bu isə öz növbəsində hər bir əsgərdən yüksək sayıqlıq, qətiyyət və təşəbbüskarlıq tələb edir. Bu xüsusiyyətləri özündə birləşdirən Amil xidmət zamanı qəflətlən qarşıya çıxma biləcək xidmətdöyüş tapşırıqlarını dərhal yerinə yetirir. Komandirləri də Amildən olduqca razıdır. Onu bacarıqlı, öz vəzifələrini dərinlən bilən, verilən tapşırıqlara məsuliyyətlə yanaşan əsgər kimi xarakterizə edirlər.

Vəzifə borcunu dərinlən bilən əsgər A.Əhmədov qarovul xidmətinin şərəf və məsuliyyətindən danışarkən bildirdi ki, döyüş postunda tapşırığı yerinə yetirərkən bütün tələblərə əməl etməlilik. Xüsusilə fikri yayındırmamaq, ayıq-sayıq xidmət aparmaq, silahı həmişə doldurulmuş və atışa hazır vəziyyətdə saxlamaq ən vacib tələblərdən biridir.

Etibar edilmiş döyüş bayrağını göz bəbəyi kimi qorumaq hər bir əsgərin şərəf borcudur. Deyə bilərəm ki, Amil bu vəzifənin öhdəsindən layiqincə gəlir.

gizir X.Tağıyeva

Şəhidlərimiz

ÖNCƏ VƏTƏNDİR!

Vətənimizin azadlığı və suverenliyi uğrunda gedən döyüşlər də Daxili Qoşunların hərbi qulluqçuları da fəal iştirak etmişlər. Qoşunların döyüş yolu qəhrəmanlıq nümunələri ilə zəngindir. Bu döyüşlər zamanı hərbi qulluqçularımızdan 510 nəfər şəhid olmuş, 268 nəfər itkin düşmüş, 1166 nəfəri isə yaralanmışdır.

Daxili Qoşunların şəhidlik zirvəsinə yüksələn cəsur hərbi qulluqçularından biri də sırası Bəhram Sultanovdur.

Sırası Sultanov Bəhram Şıxseyid oğlu 1973-cü il martın 11-də Quba rayonunun Vladimirovka kəndində anadan olub. Bir müddət sonra ailəsi rayonun Ağbil kəndinə köçmüş, Bəhram da burada boya-başa çatmışdır. 1990-cı ildə Əlibey-qışlaq kənd orta məktəbini bitirdikdən sonra həqiqi hərbi xidmətə çağırılmışdır. O, Sovet Ordusunun tərkibində əvvəlcə Kırmda, sonra isə Estoniyada xidmət etmişdir (Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəsmi internet saytında (<http://seferberlik.gov.az/rgminfoall/4115.html>) Bəhramın 1970-ci ildə anadan olduğu və 1991-ci ilin mayın 12-də Quba RHK tərəfindən hərbi xidmətə çağırıldığı qeyd olunub – A.Ə.).

Bu dövrlərdə mənfur qonşularımızın torpaqlarımıza məlum təcavüzü və xalqımıza qarşı törətdikləri vəhşiliklər hər bir qeyrətli oğul kimi

SULTANOV BƏHRAM ŞIXSEYİD OĞLU

Bəhramı da hədsiz narahat edirdi. Beləliklə, erməni daşnaklarının torpaqlarımızda "at oynatmasına" dözməyən Bəhram «öncə Vətəndir!» deyərək, ehtiyata buraxılmasına 6 ay qalmış Sovet ordusunu tərk edib doğma yurduna – Azərbaycana gəlir.

Bir müddət sonra Bəhram sırası hərbi qulluqçu kimi Daxili Qoşunların tərkibində Ağdam və Ağdərə rayonlarında gedən döyüş əməliyyatlarında iştirak etməklə, Vətən qarşısındakı müqəddəs borcunu şərəflə yerinə yetirməyə başlayır.

Sırası B.Sultanovun həyat və döyüş yolundan bəhs edən yazılara görkəmli ziyalımız Şıxəmməd Seyidməmmədovun müəllifi olduğu və 1996-cı ildə Bakıda nəşr olunan

"Quba şəhidləri" kitabında da rast gəlmək olar. Müəllif çap edilmiş məqaləsində Bəhramın bir çox cəbhələrdə mənfur düşmənlərimizə qarşı vuruşduğunu və Ağdərə ətrafında gedən döyüşlərdə şəhid olduğunu qeyd edir:

"... 1992-ci il avqust ayının 18-də Ağdərə uğrunda gedən qanlı vuruşma Bəhramın son döyüşü oldu. Ailənin ilk nübarı idi Bəhram. Atası Şıxseyid kişi oğul dərdinə dözməyib öldü. Anası Məkkə xala təqaüd-ründü. Onun yeganə təsəllisi Bəhramın kiçik qardaşı Pənəhdır".

Məqalədə həmçinin Ağbil kənd məktəbinin müəllimi Novruz Əzimovun igid döyüşçü haqqında söylədiyi fikirləri də öz əksini tapıb: "İstedadlı şagird idi Bəhram. Boş vaxtını şəkil çəkməyə sərf edirdi. Həm də gözəl qarmon, nağara çalardı. İdmanı da çox sevirdi. O, ömrünün ən gözəl çağında özünü torpaqlarımızın toxunulmazlığı, milletinə namusunun müqəddəsliyi uğrunda qurban verdi. Bax, bu da bir cür istedaddır".

Sırası B.Sultanov Bakıda, Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunmuşdur.

Təhsil aldığı məktəbə respublikamızın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş Daxili Qoşunların cəsur döyüşçüsü B.Sultanovun adı verilmişdir.

Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin!

baş leytenant Anar Əhmədov, DQBİ-nin Mənəvi-psixoloji hazırlıq şöbəsində muzey rəhbəri

BİZ SİZİ UNUTMAYACAĞIQ...

Daxili Qoşunların veteranı, ehtiyatda olan polkovnik-leytenant Azad Bağırzadənin ölüm xəbəri onu tanıyanları, xüsusən də zabit və veteran yoldaşlarını dərinəndən sarsıtdı. Bu il oktyabrın 2-də ağır xəstəlikdən sonra dünyasını dəyişən A.Bağırzadəyə 50 illik yubileyini qeyd etmək nəsis olmadı. 50 yaşın astanasında qırılan ömür yolu ağır sınaqlardan keçib. Vətənpərvər və fədakar zabit kimi o, hərbi xidmətdə olduğu dövrdə üzünə düşən vəzifələri layiqətlə yerinə yetirib.

AZAD BAĞIRZADƏ

A.Bağırzadə 1964-cü il dekabrın 19-da Bakıda anadan olub. O, Bakının Nizami rayonundakı 62 nömrəli orta məktəbi bitirib. Hərbi peşəsinə marağı və rəğbəti onun bu sahəni seçməsinə təkan verib. 1983-1987-ci illərdə Səmərqənd Ali Hərbi Avtomobil Komandirli Məktəbində hərbi təhsil alıb. Hərbi məktəbi bitirdikdən sonra təyinatla Kirovakan şəhərinə, Cənubi Qafqaz hərbi dairəsinə məxsus avtomobil tədris taboruna göndərilib. Burada taqım komandiri vəzifəsində fəaliyyətə başlayıb. 1987-ci ildə hərbi xidmətin sakit axarı müharibə sınaqları ilə əvəz olunub. Belə ki, o, həmin il Əfqanıstan torpağına qədəm basıb və heç vaxt unutmayaçağı döyüş anlarının gərginliyini yaşayıb. Sovet dövründə Əfqanıstanda döyüşlərdə iştirak beynəlmiləl borcun yerinə yetirilməsi kimi qələmə verilirdi. Sonradan bu müharibəyə münasibət dəyişsə də, orada canı və sağlamlığı bahasına qarşısı qoyulan döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirən hərbiçiləri qınamaq, onların fəaliyyətinə kölgə salmaq haqsızlıq olardı. Hər bir tarixi dövrün öz tələbləri olur, hər müharibənin də öz məqsəd və məramı var. Hərbi qulluqçu hər bir şəraitdə və vəziyyətdə ona verilən əmri vicdanla yerinə yetirməyə borcludur.

A.Bağırzadə də məhz belə hərbiçilərdən biri idi. 1989-cu ildə bir çoxlarının gədgər-gəlməz adlandırdığı Əfqanıstandan sağsalamat qayıdan A.Bağırzadə Gürcüstanın Axalkalaki şəhərində hərbi xidmətinə davam etdirib. Ona MTB komandirinin müavini vəzifəsi həvalə olunub. Hərbiçilərin xidməti müxtəlif ölkə və şəhərlərdə keçir. Onların doğmalarının gözü həmişə yolda olur. A.Bağırzadə hərbi xidmətinin ilk illərində vətəndən kənarında olsa da, 1990-cı ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasındakı hərbi hissəyə təyinat alıb. Bu hərbi hissədə avtomobil bölüyünün komandiri vəzifəsində işləyib. 1990-1992-ci illərdə Bakıda "Salyan kazarması" adlanan hərbi şəhərcikdə də eyni vəzifədə xidmət edib. 1992-ci ilin iyul ayından 1994-cü ilin fevralınadək Qarabağda ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşlərdə iştirak edib. Tank taboru komandirinin müavini, həmin taborun komandirinin texniki hissə üzrə müavini kimi vəziyyətlərdə çalışarkən çətin vəziyyətlərdə öz zabit bacarığı və məharətini göstərirdi. Onun hərbi bioqrafiasında iz qoyan Əfqanıstan və Qarabağ müharibələri zəngin döyüş təcrübəsi toplanmasına zəmin yaradıb. O, həmişə mü-

2002-ci il tarixli fərmanı ilə "Hərbi xidmətlərə görə" medalı ilə təltif edilib. Bundan başqa, o, I, II, III dərəcəli "Qüsuruz xidmətə görə" medalı, "Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin 10 illiyi (1991-2001)" yubiley medalı, DİN Daxili Qoşunların "Əla xidmətlərə görə" döş nişanına və digər mükafatlara layiq görüldü.

2008-ci ildə ehtiyata buraxılan A.Bağırzadə veteran olaraq Daxili Qoşunların həyatı ilə həmişə yaxından maraqlanıb, lazım olduqda öz bilik və təcrübəsi ilə dəstəyini əsirgəməyib. Olduqca həssas insan kimi veteran yoldaşları ilə daima ünsiyyət saxlayıb, onların dərdinə və sevincinə həmişə şərik olub.

Onun həyatının mənası həm də ailəsi idi. Bir oğul, iki qız atası olan A.Bağırzadə övladlarının vətənpərvərlik tərbiyəsinə xüsusi diqqət yetirib. Həyat yoldaşı Kifayət xanım, oğlu Pərviz, qızları Xədicə və Nərmən onun haqqında işıqlı xatirələrini yaşadır.

Ailə üzvləri mənə danışdılar ki, bu il avqust ayında doğmaları ilə bağlı yolnəqliyyat hadisəsindən o, ciddi stress keçirib. Həmin hadisədə onun kürəkəni və kürəkəninin əmisi dünyasını dəyişib, qızı və kürəkəninin əmisi qızı isə ağır dərəcəli bədən xəsarəti alıblar. Həyat yoldaşının dediyinə görə, keçirdiyi stress onun xəstəliyini daha da şiddətləndirib.

Bu gün A.Bağırzadə haqq dünyasındadır. Onun xeyirxah əməlləri, insanlara dəyər verməsi, maraqlı və şərəfli ömür yaşaması heç vaxt yaddaşımızdan silinməyəcək.

Biz sizi unutmayaçağıq, zabit və veteran yoldaşımız...

Yalçın Abbasov, Daxili Qoşunların Veteranlar Şurasının katibi

İDMAN

99713 SAYLI HƏRBİ HİSSƏ YARIŞIN QALIBI OLDU

Daxili İşlər Nazirinin müavini - Daxili Qoşunların Komandanı tərəfindən təsdiq olunmuş əsas tədbirlər planına uyğun olaraq sentyabrın 20-21-də DİN-in İdman Cəmiyyətində əlbəyaxa döyüş üzrə birincilik uğrunda yarış keçirilib. Yarışda Ali Hərbi Məktəb və hərbi hissələr üzrə 12 komandadan 84 nəfər hərbi qulluqçu iştirak edib. Şəxsi və komanda birinciliyi uğrunda yarışın nəticələri aşağıda kimi olub:

65 kq çəki dərəsində

I yer - leytenant Göyüşov Şahin Aydın oğlu (99713 sayılı hərbi hissə)

II yer - əsgər Həsib Əmirxan Mehraçeddin oğlu (25031 sayılı hərbi hissə)

III yer - çavuş Salahov Murad Soltan oğlu (25031 sayılı hərbi hissə)

70 kq çəki dərəsində

I yer - əsgər Abdurəhmanov İlqar Tofiq oğlu (16076 sayılı hərbi hissə)

II yer - əsgər Səfərov Qafar Elçin oğlu (17074 sayılı hərbi hissə)

III yer - baş əsgər Şərifov Şahin Əbülfəz oğlu (16075 sayılı hərbi hissə)

75 kq çəki dərəsində

I yer - çavuş Orucov Ramin Yuris oğlu (99713 sayılı hərbi hissə)

II yer - əsgər Əlizadə Seymur Ədalət

oğlu (25031 sayılı hərbi hissə)

III yer - əsgər Əsədli Əsəd Qənimət oğlu (17074 sayılı hərbi hissə)

80 kq çəki dərəsində

I yer - leytenant Əliyev Pərvin Əli oğlu (16073 sayılı hərbi hissə)

II yer - leytenant Əsgərov Hacı Zakir oğlu (25033 sayılı hərbi hissə)

III yer - leytenant Hüseynov Rövşən İsmayıl oğlu (12318 sayılı hərbi hissə)

85 kq çəki dərəsində

I yer - baş çavuş Ramazanov Polad Pənah oğlu (16073 sayılı hərbi hissə)

II yer - əsgər Mehdiyev Süleyman Şahməddin oğlu (16075 sayılı hərbi hissə)

III yer - çavuş Mahmudov Nihad Şahin oğlu (16073 sayılı hərbi hissə)

90 kq çəki dərəsində

I yer - əsgər Kübərov Ruslan Osman oğlu (67987 sayılı hərbi hissə)

II yer - leytenant Seyidov Orxan Sədrəddin oğlu (25031 sayılı hərbi hissə)

III yer - baş çavuş Nuriyev Asif Nizami oğlu (25033 sayılı hərbi hissə)

95 kq çəki dərəsində

I yer - baş leytenant Qafanov Qurban Oruc oğlu (99713 sayılı hərbi hissə)

II yer - çavuş Həsənov Kamran Bəhram oğlu (99713 sayılı hərbi hissə)

III yer - leytenant Gülməliyev Şamil Qabil oğlu (67987 sayılı hərbi hissə)

Komanda üzrə nəticələrə gəldikdə isə cədvələ 24 xalla 99713 sayılı hərbi hissə başçılıq edib. 15 xalla 16073 sayılı hərbi hissə 2-ci, 10 xalla 25031 sayılı hərbi hissə 3-cü yerdə qərarlaşıb. Aktivində heç bir xalı olmayan 16077, 17072 sayılı hərbi hissələr və Ali Hərbi Məktəb isə aralarında müvafiq olaraq son üç pilləni bölüşüblər.

gizir X.Tağıyeva

KURSU MÜVƏFFƏQİYYƏTLƏ BAŞA VURDULAR

Daxili Qoşunların hərbi qulluqçuları həvalə olunmuş tapşırıqların icrası zamanı xidməti itlərdən də istifadə edir. Bu sahədə fəaliyyət göstərən şəxsi heyətin bilik və bacarıqlarının daha da artırılması məqsədilə Daxili Qoşunların xidməti itləri yetişdirmə məntəqəsində ilkin hazırlıq kursu keçirilmişdir.

Kursa rəhbərlik edən Döyüş hazırlığı şöbəsində xidməti heyvanların hazırlanması üzrə baş zabit polkovnik-leytenant Elbəy Kazimov kursun təşkili və keçirilməsi barədə ətraflı məlumat verərək qeyd etmişdir ki, kurslarda xidməti itlərin təlimi ilə məşğul olan hərbi qulluqçuların peşə hazırlığının təkmilləşdirilməsi məqsədilə müvafiq məşğələlər keçirilmişdir.

Xidməti itlərin təlimi ilə məşğul olan, xüsusi hazırlığı olmayan hərbi qulluqçularla keçirilən ilkin hazırlıq kursu Daxili İşlər Nazirinin müavini - Daxili Qoşunların Komandanının müvafiq əmrinə uyğun olaraq keçirilmiş, tələb olunan bütün sənədlər hazırlanmışdır.

Hazırlıq kursuna cəlb olunan hərbi qulluqçulara əvvəlcə xidməti itlər haqqında ümumi məlumatlar verilmişdir. Sonra xidməti itlərə xüsusi qulluğun göstərilməsi, saxlanması və istifadə qaydaları öyrədilmişdir. Həmçinin tədris müddətində xidməti itlərin xidməti-döyüş tapşırığını yerinə yetirərək tətbiq edilməsi qaydaları kurs iştirakçılarının nəzərinə çatdırılmışdır.

Tədris prosesində nəzəri biliklərin asılınması ilə yanaşı, xidməti itlərin təlimlərinin keçirilməsi və onların tətbiq edilməsi ilə əlaqədar praktiki məşğələlər keçirilmişdir. Praktiki təlimlər zamanı təlimçilərə partlayıcı maddələrin yerinin müəyyənləşdirilməsi, silahlı cinayətkarların axtarılması və tutulması, eləcə də post-patrol, qarovul xidmətinin aparılması zamanı xidməti itlərdən istifadə metodları məşq etdirilmişdir.

Toplantının sonunda məqbullar qəbul olunmuş, kursu müvəffəqiyyətlə başa vurmuş hərbi qulluqçulara şəhadətnamələr təqdim edilmişdir.

baş leytenant T.Əlizadə

BİZİM ŞÜAR:

**"MÖHKƏM HƏRBİ İNTİZAM,
TƏLİMDƏ VƏ XİDMƏTDƏ YÜKSƏK
NƏİLİYYƏTLƏR UĞRUNDA!"**

UNUTMA!

1813-1828-ci illərə qədər Azərbaycanın ərazisi təxminən 410 min kv.km idi. İki dövlət arasında bağlanmış müqavilə əsasında bu ərazilərdən 280 min kv. km İranın, 130 min kv.km isə Rusiyanın əsarəti altına düşdü. Çar Rusiyası dağıldıqdan sonra, **1918-ci ildə** Azərbaycan torpaqlarından 9 min kv.km-lik əraziyə malik İrəvan xanlığı Ermənistanına, 7 min kv.km-lik ərazidə qərar tutan Dərbənd xanlığı isə Bolşevik Rusiyasına verildi.

1918-1920-ci illərdə cəmi 23 ay yaşayan Azərbaycan Demokratik Respublikasının ərazisi 114 min kv.km olub.

Bolşevik Rusiyasının qoşunlarının **1920-ci ilin 28 aprelinde** ADR-i işğal etməsindən sonra ərazilərimizin bölünməsi bu şəkildə davam etdirildi:

Zəngəzur, Dərələyəz və Dilcan (cəmi 10,9 min kv.km ərazi) Ermənistanına, Borçalı mahalı (cəmi 9,5 min kv.km ərazi) Gürcüstana verildi.

Azərbaycan torpaqlarının qonşularımıza bağışlanması SSRİ dövründə də Moskvanın diqtəsi ilə davam etmişdi. Bu illərdə Göyçə mahalı və Naxçıvandan 9 yaşayış məntəqəsi, Qazaxdan 50 kv.km-lik ərazi, Cəbrayıl qəzasından Nüvədi, Ernəzir və Tuğud kəndləri, 40 kv.km-lik meşə sahəsi, Tovuz rayonunun 7,6 kv.km-lik ərazisi ermənilərə verilmişdir.

1988-1993-cü illərdə ərazisi 86,6 min kv.km olan Azərbaycanın aşağıdakı əraziləri işğal altına düşmüşdür: Dağlıq Qarabağ (Şuşa, Xankəndi, Xocalı, Əsgəran, Xocavənd, Ağdərə, Hadrut) cəmi 4400 kv.km idi.

Şuşa şəhəri	- (289 kv.km)	- 8.05.1992
Laçın rayonu	- (1835 kv.km)	- 17.05.1992
Kəlbəcər rayonu	- (1936 kv.km)	- 2.04.1993
Ağdam rayonu	- (1094 kv.km)	- 23.07.1993
Cəbrayıl rayonu	- (1050 kv.km)	- 18.08.1993
Füzuli rayonu	- (1386 kv.km)	- 23.08.1993
Qubadlı rayonu	- (802 kv.km)	- 31.08.1993
Zəngilan rayonu	- (707 kv.km)	- 29.10.1993

Kəskin respirator infeksiyalar (KRI) - əsasən hava-damcı yolu ilə keçən, tənəffüs yollarının selikli qişasının iltihabı və intoksikasiya ilə səciyyələnən, klinikası oxşar olan bir neçə kəskin infeksiyanın ümumi adıdır. KRI-lər iki yüngül artıq müxtəlif mikroorqanizmlər tərəfindən törədilir: qrip virusları, digər viruslar, bakteriyalar, virus və bakteriyaların assosiasiyaları.

Bu infeksiyalar həm əhali, həm də hərbi qulluqçular arasında geniş yayılması ilə səciyyələnilir.

Xəstəlik törədiciləri danışıq, asqırma və öskürmə aktlarından sonra xəstə orqanizmi tərk edərək ağız suyu və selik damcıları ilə hava mühitinə keçir. Burada arozoolları eksəriyyətinin quruması səbəbindən onların tərkibindəki törədicilər tezliklə məhv olur.

Yaşama qabiliyyətini saxlayan mikroorqanizmlər nəfəsə alma vaxtı sağlamlıq orqanizmə damcı, damcı-nüvə şəkilli arozoollarla daxil olaraq, bilavasitə yoluxmanı reallaşdırır. Ətraf mühit amillərinin bakteriosid təsirinə davamlılığı ilə seçilən bəzi mikroorqanizmlər qurumuş damcılardan müxtəlif səthlərə çökərək, toz hissəcikləri vasitəsilə ikincili yoluxmaya səbəb ola bilərlər.

Şəxsi heyətin xəstələnməsinin çoxillik dinamikasının təhlili göstərir ki, bəzi kənarçıxmalara baxmayaraq hər bir konkret zaman kəsiyində kəskin

KƏSKİN RESPIRATOR İNFEKSİYALARIN EPİDEMİOLOGİYASI VƏ PROFİLAKTİKASI

respirator xəstəliklərin səviyyəsi demək olar ki, stabil xarakter daşıyır. İl ərzində xəstələnmə göstəriciləri aylara nisbətə dəyişir. Yay mövsümü üçün səciyyəvi olan minimal xəstələnmə səviyyəsi payız fəslinin əvvəlindən başlayan və qışda davam edən mövsümü artımla əvəz olunur. Xəstəlik səviyyəsinin yüksəlişi hərbi qulluqçuların əksər vaxtlarını soyuqdan qorunmaq üçün isti, qapalı yerlərdə keçirməsi səbəbindən törədiciyin sirayət mexanizminin fəallaşması hesabına baş verir. Orqanizmin qeyri-spesifik müəhəfizə amillərinin zəifləməsi məhz soyuqların düşməsi ilə eyni dövrə təsadüf edir.

Kəskin respirator infeksiyaların artımı əsasən gənc əsgərlərin qəbulu zamanı baş verir. Bu vəziyyətin reallığı xəstəliyin həmin dövrdə əhali arasında yayılma səviyyəsi, çağırış və toplanış məntəqələrində, şəxsi heyətin daşınma yollarında əks-epidemik tədbirlərin aparılmasının təamlığı və effektivliyinin səviyyəsi ilə müəyyən edilir.

Bundan əlavə, yerdəyişmə faktoru da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Konkret inzibati ərazidə miqrasiya pro-

seslərinin artması, orada yaranmış immunostrukturun destabilizəməsinə və epidemik kükrəyişlərin inkişafına səbəb olur.

Hərbi hissələrdə kəskin respirator infeksiyaları əleyhinə kompleks tədbirlər 3 istiqamətdə həyata keçirilməlidir:

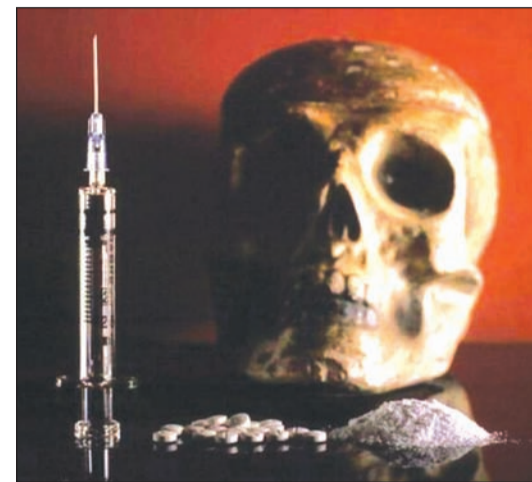
1. Müntəzəm surətdə yerinə yetirilən profilaktik tədbirlər
2. Epidemiyə təhlükəsi olduqda aparılan tədbirlər
3. Epidemiyaların məhdudlaşdırılması və ləğvi üzrə aparılan tədbirlər

Birinci qrupdan olan tədbirlərə daxildir:

- KRI təsadüflərinin erkən aşkarı, xəstələrin təcridi və klinik göstəriş əsasında hospitalizasiyası;
- məzuniyyət və ezamiyyətlərdən qayıdanların tibbi baxışdan keçirilməsi;
- şəxsi heyətin yerləşdirilməsi üzərində tibbi nəzarətin həyata keçirilməsi;
- tobbu dəyəmə və donvurmaların qarşısının alınmasına yönəlmiş tədbirlərin yerinə yetirilməsi;
- hərbi qulluqçuların sağlamlığını

2. Ekstranal şəxsiyyət tipi, xarakter xüsusiyyəti olan gənclər - xarici nəzarətli insanlardır. Onlar rəsmi şəraitdə prinsipiallıq göstərərək, hipersosial ola bilərlər. Lakin xarici nəzarət olmadıqda norma və qaydaları pozmağa meyill olurlar. Onlarda daxili saxlama mexanizmi olmadığından hər dəfə narkotik əldə etdikdə istifadə edirlər.

3. Asosial şəxsiyyət tipi, xarakter xüsusiyyətləri olan gənclər - sosial normaların əksinə getməyə meyill olurlar. Onlar siqaret

GƏNC VƏ YENİYETMƏLƏR ARASINDA NARKOMANIYA ƏLEYHİNƏ PROFİLAKTİK TƏDBİRLƏR

çəkməklə, alkoqol qəbulu ilə yanaşı, xuliqanlıq etməklə narkotizasiyaya meyill olurlar. Belə gənclərin əksəriyyəti sonra həbsxanaya düşürlər.

"Gənc və yeniyetmə narkotik maddə qəbulu edirmi?" sualına cavab vermək üçün aşağıdakı əlamətlərin olmasına diqqət yetirmək lazımdır:

- dərslərə davamiyyətin kəskin pisləşməsi;
- köhnə məşğuliyyətinə olan marağın itməsi (idman, musiqi və s.);
- diskoteka və ya digər əyləncə yerlərindən qəribə vəziyyətdə evə qayıtması;
- valideynlərdən tez-tez pul istəməsi;
- əhval-ruhiyyənin tez-tez səbəb olmadan kəskin dəyişməsi;
- adi vəziyyətlərə və hadisələrə aqressiv, tənqidi münasibət, qısqınlıq və nihilizm;
- tənhalığa can atması;
- yalançılığın artması;
- entuziazmin olmaması, biveclik və inisiativsizlik;
- cinsi marağın azalması;
- ümumi psixi dəyişikliklər, yaddaşın zəifləməsi, məntiqi düşünmə qabiliyyətinin azalması, öz hərəkətlərinin səbəbini izah edə bilməməsi;
- iştahının olmaması, ariqlama;

- pıntıllıq, yeni dostlara marağın olmaması;
- xarici görkəmcə xəstə insanlara oxşaması, sifətin avazıması, ödəmli olması, göz almalarının qızarması, dilin üzərində qəhvəyi rəngdə ərpın olması;
- yuxusuzluq, tez yorulma;
- saçlarından və paltarlarından "kənar" qəribə iynin gəlməsi;
- ailədə münasibətlərin pisləşməsi;
- emosional labillik (dayanıqsızlıq);
- depressiya (ruh düşkünlüyü), yadlaşma;
- fiziki simptomlar (əlamətlər) - skleranın hiperemiyası (göz ağının qızarması), bəbəyin böyüməsi, boğazda ağrılar və yanğı, göz altının şişməsi, burun suyunun axması və çəkinin kəskin azalması, venalarda çapıqlar.

Yuxarıda göstərilən əlamətlər olan şəxslər mütləq həkim-narkoloqa müraciət etməlidirlər. Gənclər və yeniyetmələr arasında narkomanıyanın profilaktikası məqsədi ilə aşağıdakı tövsiyələrimizi onların bilməsi vacibdir:

- Narkotik maddələrdən istifadə etmək oyun və əyləncə deyil, bu çox ağır xəstəlikdir.
- Narkotik maddələrin bir dəfə qəbulu ilə narkotik asılılıq arasında ancaq bir addım var.

- Narkotiklər səni doğma, sevimli adamlarından və dostlarından kənar edir.
- Narkotik qəbul edəndə öz həyatının mənasını itirirsən.
- Narkotik maddələrdən iynə vurmaqla (inyeksiya) istifadə edərkən sən ağır infeksiyon viruslu xəstəliklərə (AIDS, B və C virus hepatitləri) yoluxmasına risk edirsən.
- Narkotikin qəbulu nəticəsində sənə psixi pozuntular və özünə qəsd etmə (suisid) halları yaranır.
- Narkotiklərdən istifadə edərkən sənənin vərəm və dəri - zöhrəvi xəstəliklərinə düşməsinə imkan verir.
- Narkotik alverçiləri (narkodilerlər) əsasən gənclərin toplaşdığı yerlərdə hərəkət edirlər və yeniyetmələrə yaxınlıq etməklə onları bu bəlaya düşürürlər.
- Narkotikdən birinci dəfə istifadə etməklə ümid etmə ki, gələcə də sən narkotikin qəbulundan imtina edə bilərsən.

DIQQƏT: Dövlət hər şeyi edəcək deyər, vətəndaşların kənarında dayanıb seyrci mövqə tutması sadələşməyə gətirib.

Bütün idarə və təşkilatlar, qeyri-hökumət təşkilatları, hər bir vətəndaş narkomanıya ilə mübarizədə fəal iştirak etməlidir.

"Əsgər"

bövlüklərlə təmasının məhdudlaşdırılması;

- epidemiyə ləğv olunana qədər yığınaqlar və digər kütləvi tədbirlərin keçirilməsinin qadağan edilməsi;

- KRI-yə yoluxmuş və yoluxmamış bövlüklərin qida qəbulunun ayrı növbələrdə təşkil;

- cari və yekun dezinfeksiyanın aparılması;

- xidməti və yataq otaqlarında təmizlik işlərinin aparılması, mətbəx qabları və avadanlıqlarının yuyulması, həmçinin hərbi qulluqçuların iş yerlərində mikroqlim şəraitinə sanitariya nəzarətinin gücləndirilməsi;

- tibb məntəqəsi və hospitalda əks-epidemik rejimin gücləndirilməsi;

- təcili profilaktika tədbirlərinin aparılması.

Kəskin respirator infeksiyalar əleyhinə mübarizədə, əsas etibarilə rejim - məhdudlaşdırıcı tədbirlər prioritet yer tutur. Bununla yanaşı, bu infeksiyaların profilaktikasında təbii fitonsidlərin (sarımsaq, soğan) qəbulu müsbət rol oynayır.

DQBİ-nin Tibb xidmətində Sanitar-epidemiologiya dəstəsinin rəisi - baş sanitar həkim t/x polkovnik - leytenantı A.Musayev

TƏSİSÇİ:

Azərbaycan Respublikası DİN Daxili Qoşunların Baş İdarəsi.

Redaktor: Rəşad Sarıyev

REDAKSİYANIN ÜNVANI:

AZ 1130, Bakı şəhəri, Q. Musabəyov küç. 4, Daxili Qoşunların Baş İdarəsi.

Əlaqə telefonları: 560-22-63, 560-12-21

Qəzet ayda 2 dəfə nəşr olunur. "Əsgər"

qəzetinin redaksiyasında yığılıb səhifələnmiş və DİN-in mətbəxində hazır elektron variantdan çap olunmuşdur.

Şəhadətnamə 3565

Sayı 3000